

DOEPAK

Du PAK Doe PAK POPPENSPE(E)LMUSEUMKRUMELKRANTKRABEL Doe PAK Du PAK
Nr. 89

Hooggeëerd publiek: welkom bij onze poppenparade

Namens museumdirecteur en -conservator *Otto van der Mieden* ontvangen wij je graag in het *Poppenspe(e)lmuseum*, het vakantie- en rusthuis van een groot aantal Europese en Aziatische poppenkastpoppen. Je ontmoet de oud-Hollandse *Jan Klaassen* en zijn vrouw *Katrijn* en al hun grappige en wonderlijke neven en nichten, vrienden en vriendinnen, zoals *Kasperl* en *Gretel* uit Duitsland, *Polichinelle* (spreek uit: poliesjiengel) uit Frankrijk, de Engelse *Mr Punch* en zijn vrouw *Judy* (spreek uit: puntsj, de u bijna als een a, en dzjoedie), de Italiaanse *Pulcinella* (spreek uit: poeltsjienella), *Karagöz* (spreek uit: karageus, met de g van 'goal') uit Turkije en *Semar* uit Indonesië. Plak de *speelscène* op een stuk karton en knip deze uit. Zo kun je het plaatje als briefkaart gebruiken.

Wil je nog meer ontdekken over het (volks)poppenspel? Maak een reis door de wondere wereld van het poppentheater op www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs. Op de websites www.geheugenvanederland.nl/poppenspel2, www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl en www.poppenspelmuseum.nl vind je informatie over het museum, de tentoonstellingen en de (boeken)collectie. Een *poppentheater-abc* geeft uitleg over de diverse (poppen)theatertechnieken, -figuren en -personen. In onze web- en museumwinkel vind je gezelschapsspellen op poppentheatergebied en documentatie die uitnodigt tot *Zelf eens proberen?* Klik op de vette en cursieve woorden voor hyperlinks. Afbeelding: Représentation Théâtrale. Aubry ©, Paris (1900). Project, concept en realisatie: *Otto van der Mieden* © (2013). Veel knutselplezier en *applaus!*

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspeurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkrumelkrant en -krabbels! Een dupák (spreek uit: dagpak) is een stang- en trucpop. Het nummer met de dupák wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupák wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Tervijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doods stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupák razendsnel en met veel tumult. Dupák betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupák hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupák is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupák ook om zijn as draaien; daarbij zwieren de armen wijd uit.